

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-264/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Dlouhá Loučka, 1. máje 561, příspěvková organizace
Sídlo	1. máje 561, 783 53 Dlouhá Loučka
E-mail právnické osoby	ms@dloouhaloucka.cz
IČ	71228411
Identifikátor	672000962
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Iva Tichá
Zřizovatel	obec Dlouhá Loučka
Místo inspekční činnosti	1. máje 561, 783 53 Dlouhá Loučka
Termín inspekční činnosti	21. – 23. březen 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Dlouhá Loučka, 1. máje 561, příspěvková organizace (dále škola), vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:00–16:00 h) a školní jídelny-výdejny. Stravování dětí a zaměstnanců školy je zajištěno v součinnosti se Základní školou Dlouhá Loučka, okres Olomouc, příspěvkovou organizací. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena ve výši 100 Kč měsíčně.

Kapacita školy (75 dětí) je dlouhodobě naplněna a v uplynulých letech zájem o předškolní vzdělávání převyšoval její možnosti. Nabídku školy využívají zejména děti místní a pro aktuální školní rok bylo možné přijmout všechny přihlášené děti. V době inspekční činnosti navštěvovalo školu 70 dětí. Z jejich celkového počtu bylo 25 v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, jedno se speciálními vzdělávacími potřebami a tři děti mladší tří let.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Stěžejním koncepčním dokumentem školy je školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV), který stanovuje cíle k uskutečňování jejích záměrů v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Školu řídí ředitelka s dlouholetými zkušenostmi, které jí umožňují reagovat na přicházející změny a potřeby zákonných zástupců a zřizovatele. Částečně se jí daří konkretizovat plány k rozvoji jednotlivých oblastí, avšak jen některé jsou provázeny potřebnými kroky k jejich uskutečňování. Ředitelka školy zabezpečuje její běžný provoz, informovanost všech zúčastněných zajišťuje zejména každodenním osobním kontaktem. Méně srozumitelně jsou však nastavena pravidla a mechanismy zajišťující chod školy v souladu se školskými právními předpisy, neboť ne všechna povinná dokumentace je vedena v souladu s nimi. Ředitelka školy v rámci řízení využívá pravidelné operativní porady i systém průběžných kontrol včetně monitoringu vzdělávacího procesu a hospitací. Rovněž další evaluační nástroje jí přinášejí řadu využitelných informací. Přesto není příliš zřejmé, jak tato zjištění uplatňuje k postupnému zkvalitňování vzdělávacího procesu, všech podmínek pro jeho uskutečňování a výsledků. Spolupráce pedagogického sboru probíhá spíše neformálně a z iniciativy vyučujících. Chybí však cílenější pedagogická diskuse zaměřená k posílení týmové spolupráce a kompetencí učitelek, vyhodnocování všech oblastí vzdělávání i prosazování potřebných změn v práci pedagogů i školy jako celku.

Vzdělávací proces spolu s ředitelkou školy zajišťuje pět kvalifikovaných vyučujících s kratší i delší dobou praxe. Úvazek tří z nich je s ohledem na počet přijatých dětí mírně zkrácen. Jedna z učitelek je začínající, ve škole pracuje třetím rokem a v současné době již pracuje samostatně pouze s dílčí metodickou pomocí svých kolegyň. Kolektiv vyučujících doplňuje od září letošního roku asistentka pedagoga poskytující při vzdělávání podporu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami. Nastavení přímé pedagogické činnosti umožňuje překrývání pedagogů v době pobytu venku ve třídách starších dětí, operativním přizpůsobením a vzájemnou pomocí se jim daří zajišťovat bezpečnost i ve třídě nejmladších. Všechny učitelky se aktivně zapojují do života školy, obohacují svými profesními dovednostmi vzdělávací nabídku a ochotně se účastní kurzů a seminářů. Zaměření vzdělávacích akcí koresponduje s potřebami školy i zájmy jednotlivých vyučujících. V uplynulém období učitelky navštívily semináře s vhodnou obsahovou náplní (řízení školy, inovace ve vzdělávání, speciálně pedagogické přístupy, vzdělávání dětí mladších tří let, environmentální výchova aj.) a ředitelka školy jim šla v této oblasti příkladem. Pouze výjimečně však byly nově získané poznatky využity k obohacení vzdělávacího procesu

a rozšíření znalostí celého kolektivu např. prostřednictvím metodických setkávání či vzájemných hospitací.

Škola má pro vzdělávání velmi dobré prostorové podmínky a zkvalitňování materiálního vybavení včetně úprav školní zahrady je jedním z cílů ředitelky školy. Stanovené záměry se jí daří díky vstřícnosti zřizovatele naplňovat a uplynulé období bylo spojeno s celkovou revitalizací a zabezpečením budovy, rekonstrukcí sociálního zázemí a výdejen stravy, obměněny byly také podlahové krytiny. Třídy jsou světlé a vzdušné, příznivý dojem podporuje i výzdoba z tematicky zaměřených dekorací a dětských prací. Děti mají k dispozici stoly, židle i odpočinková lehátká respektující jejich antropometrické potřeby. Dětský nábytek umožňuje otevřený přístup a svobodný výběr hraček a didaktických pomůcek, které mají děti vhodně uspořádány do herních zákoutí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídku v třídním vzdělávacím programu rozpracovanou do jednotlivých oblastí vytvořila ředitelka školy pro všechny třídy jednotně. Učitelky na ni navazovaly v individuálních přípravách, jejich vzájemná spolupráce v rámci jednotlivých tříd byla spíše intuitivní. Cílené společné plánování programu třídy s důsledným uceleným a promyšleným naplňováním dílčích cílů, očekávaných výstupů a jejich propojením s konkrétními praktickými a intelektovými činnostmi dětí nebylo systematicky realizováno.

Organizace dne vycházela z časově vymezeného střídání činností, spontánní a řízené aktivity byly většinou vyvážené. V průběhu spontánních činností měly děti dostatek podnětů k přirozené vlastní aktivitě, dařilo se jim respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Učitelky poskytovaly dětem prostor k nezávazným dětským hrám a spontánnímu sociálnímu učení. Volný přístup k hračkám a pomůckám podporoval samostatnost dětí při volbě her. Připravená nabídka praktických a intelektových činností byla spíše střídavá, často se opakovala, k aktivitám s netradičními materiály či přírodninami měly děti příležitosti ojediněle. Také možnosti k řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých variant jejich řešení nebo k vyhledávání informací byly omezené, málo byly zařazovány prvky experimentování a objevování. Převážně společná nabídka aktivit pro děti při didakticky zacílených činnostech s převažujícím frontálním způsobem práce neumožňovala uplatňování potřebné individualizace a diferenciaci dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí. Méně byly zařazovány práce ve flexibilních skupinách nebo dvojicích a kooperativní aktivity.

Ve třídách bylo převážně vytvořeno bezpečné sociální a emočně vstřícné prostředí, v přístupu učitelek převládal podporující pedagogický styl. Občas se však dětem nedařilo dodržovat pravidla při společných činnostech nebo řízených pohybových aktivitách, což bylo patrné zejména ve třídě nejmladších dětí. K posilování jejich prosociálního chování nebylo využíváno třídních pravidel vzájemného soužití, která sice byla formálně vytvořena (pro celou školu společná a vyvěšená na nástěnkách v šatnách), ale průběžná práce s nimi s vyjádřením např. prostřednictvím grafických symbolů nebo obrázků nebyla realizována.

Volená motivace většinou podporovala aktivitu dětí a využívala jejich vlastní zkušenosti. Odpovídající pozornost věnovaly učitelky rozvíjení zrakového, hmatového i sluchového vnímání. Děti se učily rozlišovat jednotlivá slova, slabiky a hlásky, zdařile rytmizovaly. Zařazovány byly aktivity i hry pro posilování pozornosti. Jemná motorika byla procvičována při modelování, stříhání, lepení, skládání apod. Aktivitami prolínal rozvoj předmatematické a předčtenářské gramotnosti i grafomotorických dovedností. Přiměřené úrovně děti dosahovaly ve výtvarných a pracovních činnostech, jež se vyznačovaly zvládnutím více

technik. Podpora tělesného rozvoje, zdatnosti a zdraví probíhala zejména prostřednictvím zařazování pravidelných cílených zdravotně preventivních aktivit, pohybových a relaxačních chviliek, pobytu venku na školní zahradě i v přírodním okolí školy.

K aktivnímu sebepojetí, sebevědomí a sebereflexi vzhledem k vlastním dovednostem, schopnostem a postojům byly děti pouze okrajově podněcovány prostřednictvím sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení, důsledně využívána nebyla rovněž průběžná ani závěrečná pozitivní zpětná vazba učitelek k činnostem dětí.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami bylo s podporou asistentky pedagoga ve třídě úspěšně začleněno, bez větších potíží se se zájmem podílelo na všech aktivitách. Pozornost asistentky pedagoga však byla v některých částech dne nevhodně směřována k přípravě pomůcek, kopírování apod. Odchody od dětí pro pomůcky mimo třídy bylo zaznamenáno i u ostatních učitelek včetně ředitelky školy.

Náležitou samostatnost prokazovaly děti při využívání pitného režimu, stravování, hygieně a sebeobsluze, přirozeně zvládaly přesuny v prostorách školy a při pobytu venku. Opomíjena však byla samostatná manipulace s přiborem, dětem (i nejstarším) bylo nevhodně předkládáno předem nakrájené celé jídlo při obědě. K tomuto nedostatku přijala ředitelka školy v průběhu inspekce okamžitá opatření. Nepružná organizace stravování vedla k nežádoucím prostojeům a společnému čekání dětí v průběhu celého dne. Průběh odpoledního odpočinku byl přizpůsoben rozdílným individuálním potřebám aktivity, odpočinku a spánku dětí pouze částečně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluace předškolního vzdělávání je prováděna vzhledem k naplňování vzdělávacích cílů v jednotlivých oblastech dle RVP PV pravidelně vždy po ukončení tematických celků, zaznamenávání je však spíše schematické a dovednosti dětí reflektuje v obecné rovině. K systematickému vyhodnocování využitých metod, forem, pedagogických přístupů s cílem sebereflexe učitelek a průběžnému zkvalitňování předškolního vzdělávání nedochází.

Rozvoj jednotlivých dětí učitelky nesledují zcela systematicky. Aktuálně zavedený systém záznamů sice umožňuje sledovat pokroky a vývoj jednotlivých dětí během školního roku i celé docházky do školy, učitelky však se záznamy průběžně nepracují ani nenavazují na záznamy vedené v předcházejících letech. Z pedagogické diagnostiky rovněž nevyplývalo její důsledné využívání k rozvíjení každého dítěte vzhledem k jeho individualitě a stanovování konkrétních východisek pro další práci či pro poskytování odpovídajících podpůrných opatření dle aktuálních schopností a dovedností dětí. Důsledně nevedla také k cílené péči o dítě se speciálními vzdělávacími potřebami či nabídce diferencovaných aktivit pro děti před nástupem k povinné školní docházce. Soustavné sledování dětské kresby jako diagnostického nástroje nebo jako podkladu např. pro konzultace se zákonnými zástupci dětí není využíváno. Nedostatky v evaluaci částečně kompenzovalo povědomí učitelek o potřebách, schopnostech i dovednostech jednotlivých dětí a zakládání výtvarných nebo pracovních výtvorů a listů dětí do portfolií a vedení sešitů dětí s různými úkoly zaměřenými na přípravu do základní školy.

Rozvoj komunikačních schopností dětí byl v posledních letech podpořen pravidelnou realizací logopedické depistáže externí logopedkou a následným doporučením individuální nápravy zákonným zástupcům. Na tu však učitelky cíleně nenavazují, preventivní logopedické aktivity s dětmi byly zaznamenány ojedinele pouze ve třídě nejstarších dětí. Všechny děti prokazovaly dobrou znalost říkadel, básní a písniček. Ve třídách měly

dostupnou nabídku knih a encyklopedií, kterou v různé míře využívaly. Většinou byly děti aktivní, komunikativní, měly potřebu učit se, spolupracovat, projevovaly zájem o nové poznávání a přiměřeně věku prezentovaly již osvojené dovednosti.

S cílem úspěšného začlenění dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola se školským poradenským zařízením a v souladu s právními předpisy zpracovala individuální vzdělávací plán vycházející z doporučení specialistů. Asistentka pedagoga pravidelně popisuje v souvislosti se vzděláváním tohoto dítěte dění ve škole, spolupráce učitelek s asistentkou pedagoga směřem k záměrnému vyhodnocování a z něj vyplývajících plánovaných dalších kroků při vzdělávání dítěte a uplatňování konkrétních podpůrných opatření systematicky neprobíhala.

V rámci zkvalitňování vzdělávacího procesu a podpory rozvoje kulturních, společenských návyků a dovedností dětí škola spolupracuje s řadou institucí (plavecký výcvik, kulturní akce, besedy). Četné školní i mimoškolní aktivity jsou po dohodě se zákonnými zástupci dostupné všem dětem. Do běžného života školy patří i tradiční slavnosti a svátky a s nimi spojené společné akce (např. vynášení *Morany*). Pro rozvoj nadání a zájmů dětí nabízí škola dětem i další nadstandardní aktivity formou kroužků (hra na flétu *Šikulka*, *Zumba*), které jsou vhodně organizovány v odpoledních hodinách. K plynulému přechodu dětí do základního vzdělávání přispívá spolupráce se základní školou v obci. Mimo běžné formy informování zákonných zástupců o dění ve škole (třídní schůzky, individuální konzultace, informační nástěnky, prezentace výtvorů dětí) organizuje škola také společné akce pro děti a jejich zákonné zástupce (beseda s budoucí učitelkou 1. třídy, společné tvoření).

Závěry

Hodnocení vývoje

- postupně jsou zkvalitňovány materiální podmínky,
- škola má ke svému rozvoji stanovené konkrétní koncepční záměry pouze v některých oblastech, a ty se jí daří uskutečňovat.

Silné stránky

- velmi dobré vzájemné vztahy se zřizovatelem kladně ovlivňující chod školy,
- posilování pozitivního sebepojetí a sebevědomí dětí prostřednictvím nabízených aktivit,
- pozitivní klima ve škole projevující se ve vzájemných prosociálních vztazích mezi dětmi a pedagogy a zjevném bezpečném sociálním prostředí ve všech třídách.

Slabé stránky

- obecně stanovené koncepční záměry k většině oblastí života školy s nejasně definovanými podmínkami pro jejich dosažení,
- méně zřetelné nastavení pravidel a mechanismů zajišťujících chod školy v souladu se školskými právními předpisy,
- minimální využívání informací zjištěných hodnotícími mechanismy ke zvyšování kvality většiny podmínek pro uskutečňování vzdělávání (s výjimkou materiálních a personálních), jeho průběhu a výsledků,
- nízký důraz na pedagogickou diskusi, týmovou spolupráci a posílení kompetencí všech vyučujících s cílem aktivního zapojení celého kolektivu do prosazování potřebných změn,

- méně cílený a systematický postup učitelek při plánování a realizaci integrovaných tematických bloků bez žádoucí spolupráce, nevyužívání forem vzájemných hospitací s cílem zpětné vazby ke kvalitě a pestrosti předškolního vzdělávání,
- nedostatečné zaměření vyhodnocování realizovaných témat na sebereflexi učitelek vzhledem k užívaným metodám a formám předškolního vzdělávání bez stanovování dalších kroků při vzdělávání,
- převažující frontální formy práce při didakticky zacílených činnostech, ojedinělé zařazování skupinové práce, práce ve dvojicích nebo kooperativních aktivit,
- nedostatečná diferenciací vzdělávací nabídky dle aktuálních schopností, učebních dovedností a potřeb dětí,
- nízká míra využívání pozitivní zpětné vazby k práci dětí, okrajové užívání sebehodnocení a vzájemného vrstevnického hodnocení,
- zařazování cílených aktivit podporujících experimentování, objevování, řešení problémových otázek a úkolů se objevovalo v malé míře,
- nedůsledné sledování a vyhodnocování pokroků dětí v rozvoji a učení bez potřebného využívání k následným opatřením a individuální podpoře, a to včetně dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- srozumitelně a konkrétně formulovat koncepční záměry pro rozvoj školy a stanovit postupné kroky k jejich dosažení,
- stanovit všechna pravidla a mechanismy zajišťující chod školy v souladu se školskými právními předpisy,
- využívat důsledně informace zjištěné hodnoticími mechanismy ke zvyšování úrovně poskytovaného vzdělávání,
- prohloubit pedagogickou diskusi a týmovou spolupráci, posílit spoluúčast všech vyučujících na řešení všech oblastí vzdělávání,
- podpořit profesní rozvoj pedagogů realizací vzájemných hospitací v rámci školy i návštěv mateřských škol v okolí s cílem kolegiálního hodnocení a sdílení různých přístupů, nápadů, metod a forem při předškolním vzdělávání,
- obohacovat vzdělávací nabídku zařazováním kooperativních činností dětí ve flexibilních skupinách a aktivitami podporujícími objevování, samostatné řešení problémů, experimentování a iniciativu,
- uplatňovat při všech aktivitách, včetně didakticky zacílených činností, cílenou diferenciaci a individualizaci dle aktuálních schopností, dovedností a potřeb dětí,
- zaměřit se na cílené uplatňování různých způsobů adresného pozitivního závěrečného zhodnocení aktivit dětí učitelkami, rozvíjet sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení dětí,
- vyhodnocovat důsledněji účinnost využitých metod, forem a pedagogických přístupů vyučujícími při evaluaci realizovaných tematických celků,
- vyvodit společně s dětmi pozitivně formulovaná pravidla třídy a průběžně s nimi pracovat,
- navazovat na vyhodnocování pokroků a vzdělávacích výsledků dětí v průběhu školního roku stanovováním konkrétních pedagogických záměrů pro podporu jejich dalšího vývoje, a to včetně dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy s účinností od 1. listopadu 2009 včetně dodatku č. 1 a 2
2. Rozhodnutí o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2005, čj. OŠMT/15014/2004
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. ledna 2005
4. Výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídách ze dne 27. července 2016
5. Školní matrika – školní rok 2016/2017
6. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – školní rok 2016/2017
7. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy dětí) – školní rok 2016/2017
8. Dokumentace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2016/2017
9. Třídní knihy – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
10. Přehled docházky – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
11. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *HROU POZNÁVÁME ŽIVOT* platný pro školní rok 2016/2017
12. Školní řád s platností od 1. září 2016
13. Organizační řád ze dne 22. srpna 2016
14. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí – školní rok 2016/2017 (včetně knihy úrazů vedené od 1. ledna 2005)
15. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
16. Plán dalšího vzdělávání – školní rok 2016/2017
17. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
18. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2015/2016 a 2016/2017
19. Hodnotící dokumentace školy – školní rok 2015/2016
20. Doklady vztahující se ke školnímu stravování – školní rok 2016/2017
21. Zápis z jednání s ředitelkou školy ze dne 23. března 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Mgr. Ivana Pilátová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Pilátová v. r.

V Pardubicích 10. dubna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Iva Tichá, ředitelka školy

Bc. Iva Tichá v. r.

V Dlouhé Loučce 19. dubna 2017